

De Nederlander en de natuur

Rapportage

Index

1. Samenvatting	3
2. Het belang van de Nederlandse natuur	6
3. De kijk op het Nederlandse natuurbeleid	8
4. Het groene netwerk	13
5. Onderzoeksverantwoording	17

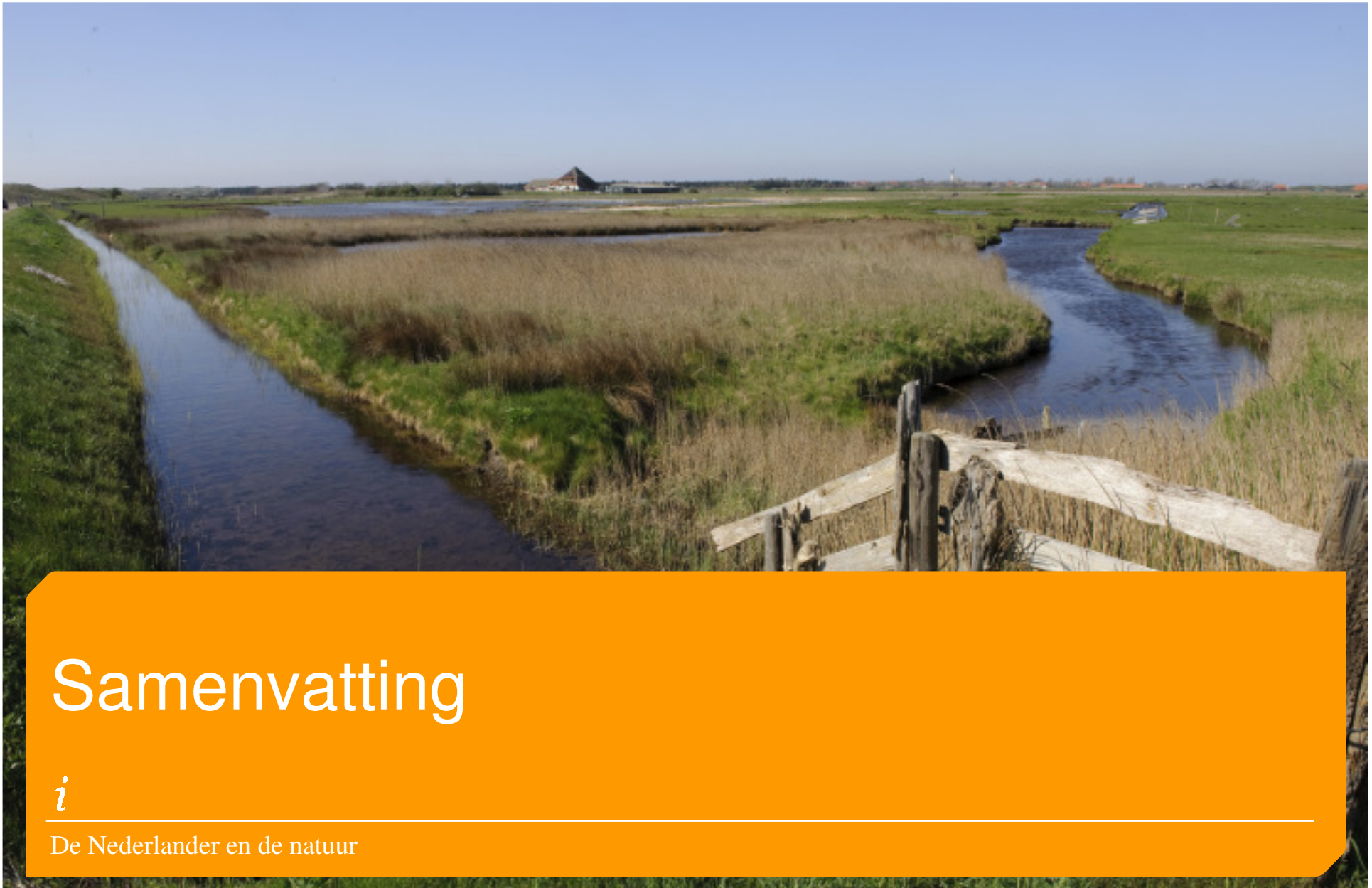
De Nederlander en de natuur
Rapportage

i

TNS NIPO

Uitgevoerd in opdracht van
Natuurmonumenten

F5711 | september 2009 | © TNS

Samenvatting

i

De Nederlander en de natuur

Samenvatting

- Grote meerderheid (95%) vindt natuur tamelijk of heel belangrijk. Het belang wat men aan natuur hecht, is de afgelopen jaren vrij constant gebleven (in 2004 en 2002 was dit percentage respectievelijk 96% en 93%).
- Vier op de vijf respondenten (80%) zijn van mening dat in economisch moeilijke tijden geld moet worden geïnvesteerd om de natuur in Nederland te behouden. Dit was in 2004 ongeveer gelijk (81%). In 2002 lag het percentage echter een stuk lager (71%).
- De grote meerderheid (93%) vindt het belangrijk dat de overheid nu voldoende geld aan natuur besteedt, zodat er ook natuur is voor toekomstige generaties. In 2004 en 2002 lag dit op ongeveer hetzelfde niveau (92% en 93%)
- In bijna alle gevallen wordt (veel) vaker gedacht dat de regering meer geld uitgeeft aan andere onderwerpen dan aan natuur. Natuur wint het alleen van kunst en cultuur.
- Men denkt dat de overheid meer geld uitgeeft aan natuur dan aan kunst en cultuur; vijf jaar geleden was dit nog andersom.
- Drie kwart (75%) is van mening dat het beter is voor de natuur, dieren en planten wanneer natuurorganisaties natuurgebieden beheren. Dit is een stijging ten opzichte van 2004 (67%).
- Meerderheid (87%) vindt dat het beheer pas overgenomen moet worden door een natuurorganisatie als blijkt dat de natuur wordt geschaad. Dit was in 2004 niet anders (86%).
- De meerderheid (88%) is van mening dat de regering ervoor moet zorgen dat het groene netwerk alsnog op tijd klaar is, om zo het uitsterven van planten en dieren te voorkomen.

Samenvatting

- Drie kwart (74%) vindt dat de overheid, als dat nodig is voor de natuur, landbouwgrond moet kopen om die terug te geven aan de natuur.
- Als dat nodig is voor het herstel van de natuur, is 44% van mening dat de overheid in het uiterste geval (agrarische) grond mag onteigenen.
- Op dit moment is 10% van de oppervlakte van Nederland echte natuur. Zeven van de tien respondenten (70%) vinden dit onvoldoende.
- De uitbreiding van steden, toename van bedrijventerreinen en milieuvervuiling worden als belangrijkste bedreigingen gezien voor de natuur in de omgeving van de Nederlander.
- De overgrote meerderheid (90%) vindt het (heel) belangrijk dat Natuurmonumenten de natuur beschermt door natuurgebieden aan te kopen en met elkaar te verbinden.
- Bijna drie van de tien (28%) dragen persoonlijk bij aan het beschermen van de natuur in Nederland door op een politieke partij te stemmen die goed voor de natuur zorgt. Een kwart (24%) zegt dat natuurbescherming een taak van de overheid is. Een op de vijf (20%) zegt lid of donateur van Natuurmonumenten te zijn.
- Een derde (32%) zou in het kader van een nieuwe actie van Natuurmonumenten misschien een vierkante meter sponsoren voor vijf euro, 5% zou dit zeker doen. Drie van de tien (30%) zeggen natuur wel belangrijk te vinden, maar zouden geen vierkante meter sponsoren. Een even groot deel (29%) wordt niet aangesproken door deze actie.

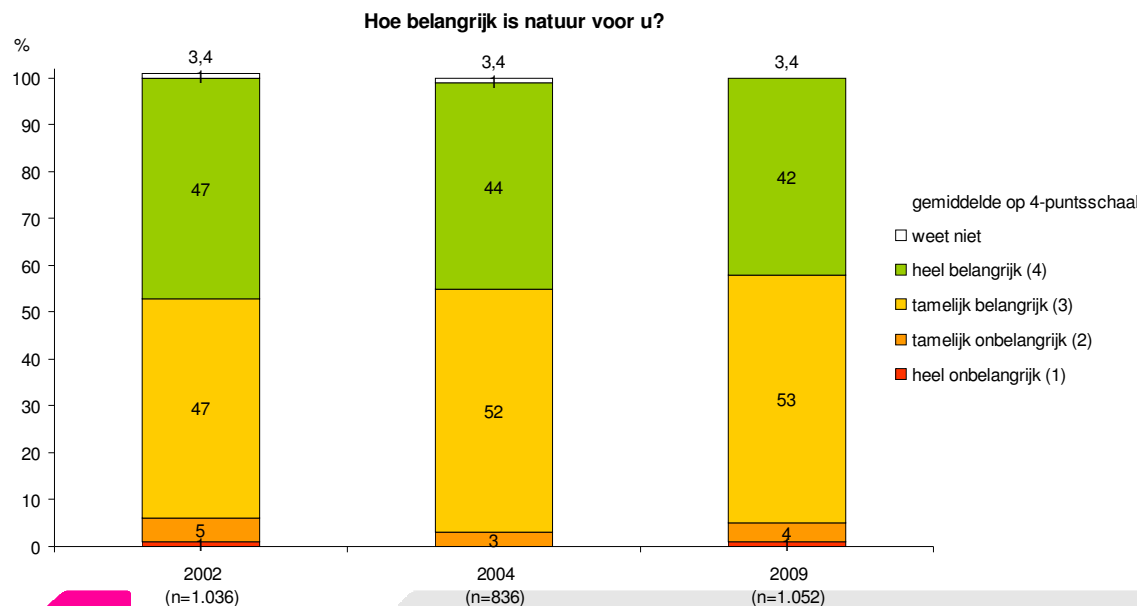
Het belang van de Nederlandse natuur

i

De Nederlander en de natuur

Grote meerderheid vindt natuur tamelijk of heel belangrijk

- In onderstaande tabel zijn verschillende maatschappelijke onderwerpen te zien. De respondenten hebben het belang van deze onderwerpen met een rapportcijfer van 1 t/m 10 beoordeeld. Gezondheidszorg wordt (nog steeds) het belangrijkste onderwerp gevonden, gevolgd door onderwijs en veiligheid. De top drie is vanaf 2002 ongewijzigd gebleven. Natuur neemt bij alle drie de metingen een vijfde plaats in.
- Als er in dit rapport wordt gesproken over natuur verstaan we daaronder: de bossen, heide, meren, duinen, strand, rivieren, uiterwaarden, etc. We bedoelen hier dus niet de groenvoorziening in steden en dorpen.
- Op de vraag ‘Hoe belangrijk is natuur voor u?’ antwoordt 95% van de respondenten dat ze dit (heel) belangrijk vinden. In 2004 lag dit percentage op 96%, in 2002 op 93%. Dit is dus redelijk constant gebleven.
- Vrouwen vinden de natuur belangrijker dan mannen. Dit geldt ook voor 60 t/m 80-jarigen in vergelijking met de jongere leeftijdsgroepen.

Maatschappelijk onderwerp	2009 (n=1.052)	2004 (n=836)	2002 (n=1.036)
Gezondheidszorg	8,7	8,8	8,6
Onderwijs	8,4	8,6	8,2
Veiligheid	8,3	8,4	8,5
Werkgelegenheid	8,3	8,3	8,1
Natuur	7,8	7,9	7,5
Milieu	7,7	7,8	7,4
Bereikbaarheid via de weg ↑	7,6	7,3	7,3
Sociale uitkeringen ↓	7,2	7,4	7,0
Openbaar vervoer	7,1	7,3	7,0
Allochtonenbeleid	6,6	6,4	6,6
Stadsvernieuwing	6,3	6,1	5,8
Defensie	6,0	5,5	5,3
Ontwikkelingssamenwerking ↓	5,9	6,1	5,7

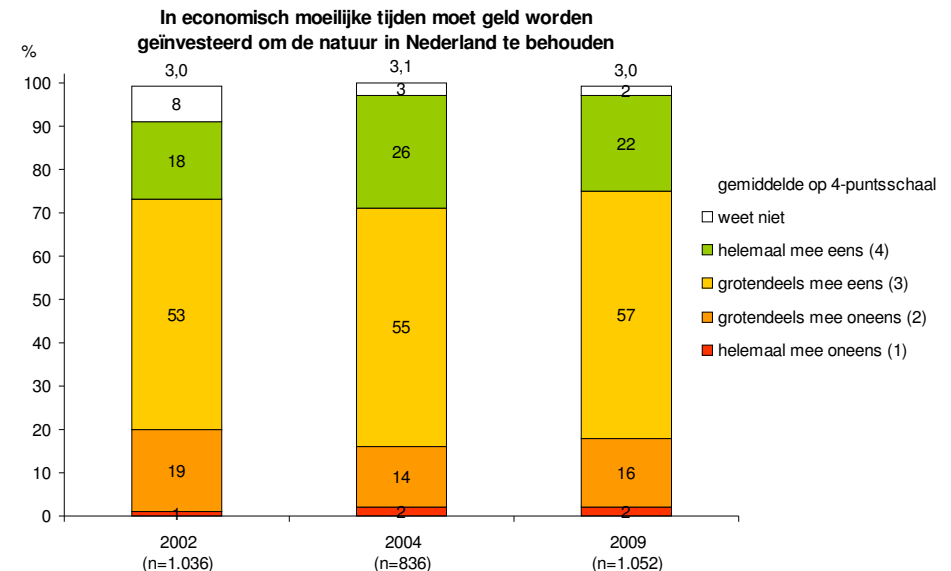
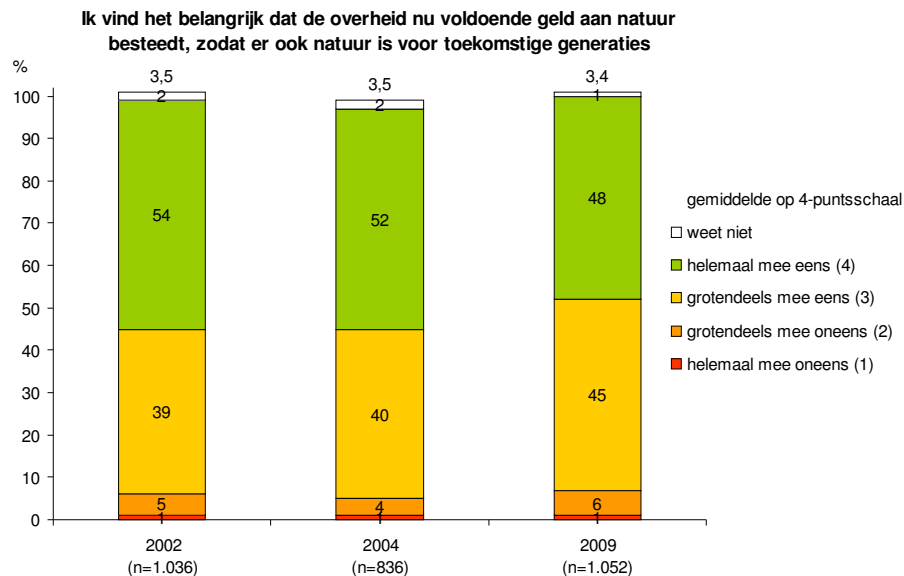
De kijk op het Nederlandse natuurbeleid

i

De Nederlander en de natuur

Grote meerderheid vindt dat er nu geïnvesteerd moet worden in natuur voor toekomstige generaties, ook in economisch moeilijke tijden

- De grote meerderheid (93%) vindt het belangrijk dat de overheid nu voldoende geld aan natuur besteedt, zodat er ook natuur is voor toekomstige generaties. We zien hier geen verschil met voorgaande jaren (2004: 92% en 2002: 93%).
- 30 t/m 44-jarigen zijn het gemiddeld minder vaak eens met de stelling 'Ik vind het belangrijk dat de overheid nu voldoende geld aan natuur besteedt, zodat er ook natuur is voor toekomstige generaties' dan 21 t/m 29-jarigen en mensen van 45 jaar en ouder.
- Vier op de vijf (80%) zijn van mening dat in economisch moeilijke tijden geld moet worden geïnvesteerd om de natuur in Nederland te behouden. Ten opzichte van 2004 (81%) zien we geen verschillen. In 2002 lag dit percentage echter een stuk lager (71%).

Men denkt dat de overheid meer geld uitgeeft aan natuur dan aan kunst en cultuur; vijf jaar geleden was dit nog andersom

Waarom geeft de regering volgens u meer geld uit?

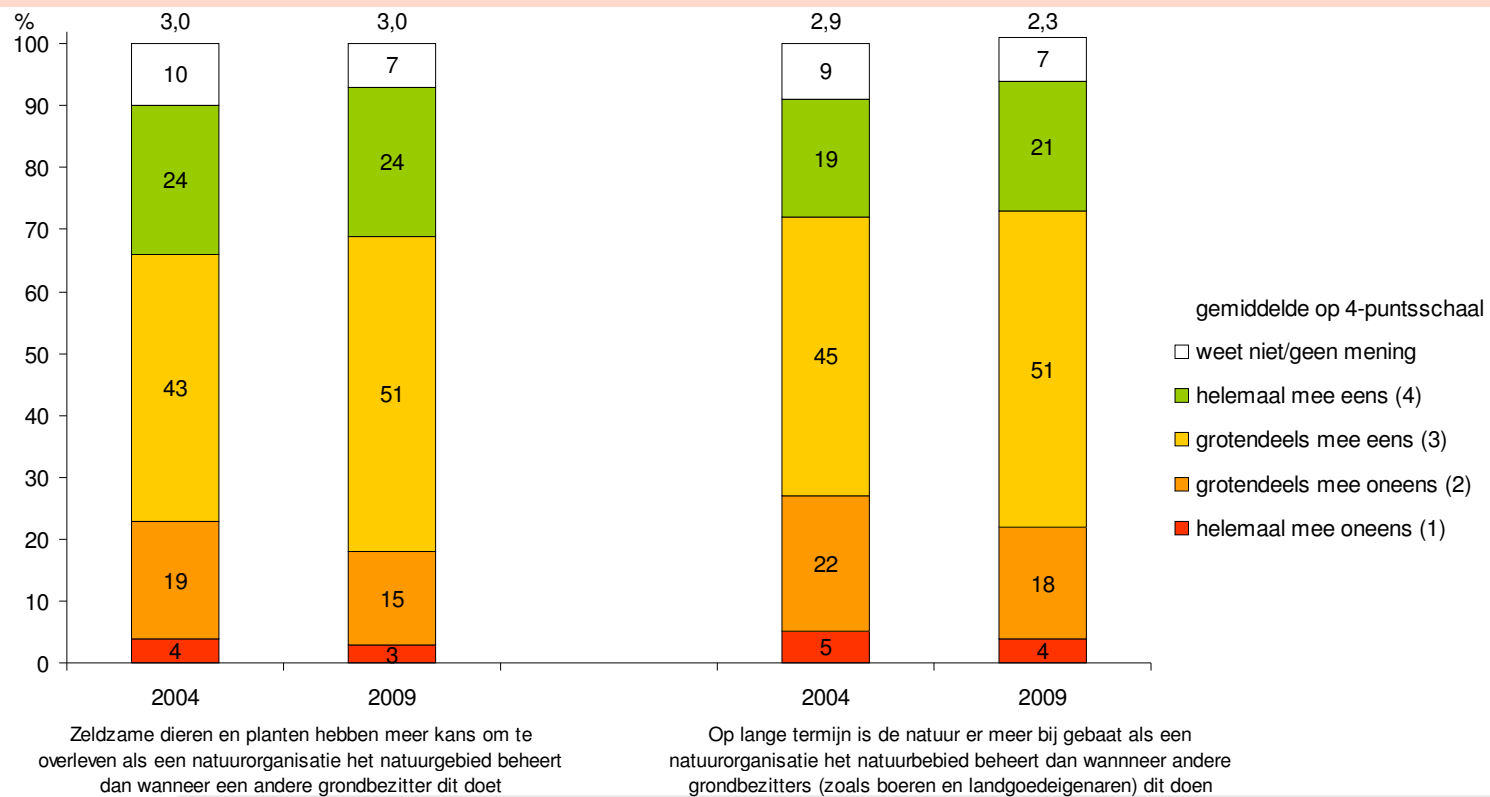
	Onderwijs		Infrastructuur		Gezondheidszorg		Ontwikkelingssamenwerking		Kunst en cultuur	
	2009	2004	2009	2004	2009	2004	2009	2004	2009	2004
	%		%		%		%		%	
Ander beleidsdoel	87	89	85	92	82	85	78	73	35	43
Natuur	7	4	9	4	9	8	16	14	51	37
weet niet	6	7	6	4	9	7	7	13	14	20

- Aan de respondenten is gevraagd hoeveel geld men denkt dat de overheid besteedt aan het maatschappelijke onderwerp natuur ten opzichte van andere maatschappelijke onderwerpen. In bovenstaande tabel is af te lezen dat in bijna alle gevallen (veel) vaker gedacht wordt dat de regering meer geld uitgeeft aan de andere onderwerpen dan aan natuur. Natuur wint het alleen van kunst en cultuur (51% versus 35%).
- Ten opzichte van 2004 zijn er wel wat verschuivingen te zien. Zo denken nu meer mensen dat de regering meer geld uitgeeft aan natuur dan aan onderwijs (7% versus 4%), zijn er minder mensen die denken dat er meer geld aan infrastructuur uitgegeven wordt (85% versus 92%) en is het percentage dat denkt dat de regering meer geld uitgeeft aan natuur dan aan kunst en cultuur fors gestegen (51% versus 37%).

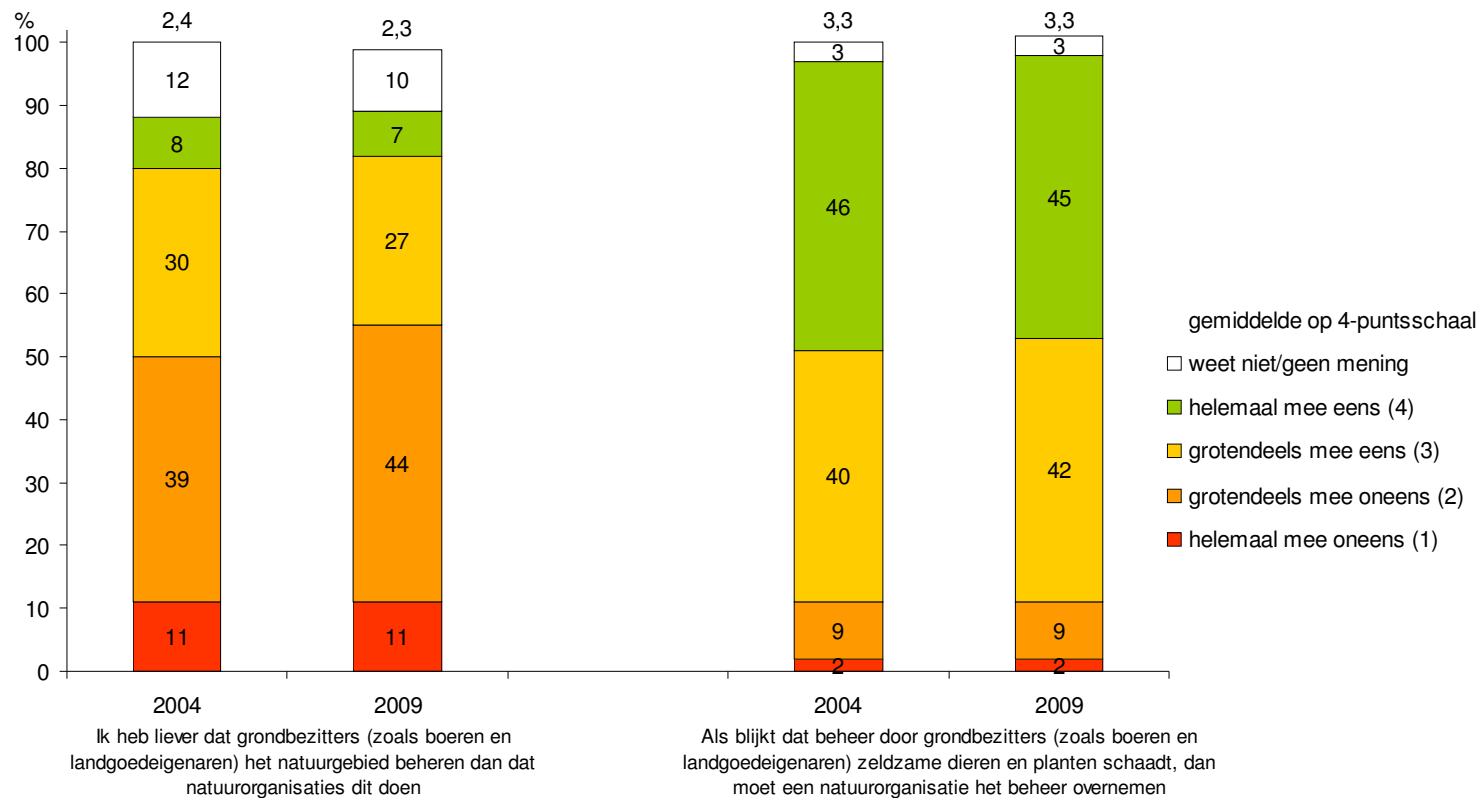
Drie kwart is van mening dat het beter is voor de natuur, dieren en planten wanneer natuurorganisaties natuurgebieden beheren

- Drie kwart (75%) is het (helemaal) eens met de stelling dat zeldzame dieren en planten meer kans hebben om te overleven als een natuurorganisatie het natuurgebied beheert dan wanneer een andere grondbezitter (zoals boeren en landgoedeigenaren) dat doet: een significante stijging ten opzichte van 2004 (67%).
- Ook bij de stelling 'Op lange termijn is de natuur er meer bij gebaat als een natuurorganisatie het natuurgebied beheert dan wanneer andere grondbezitters dit doen' is het percentage respondenten dat het hier (helemaal) mee eens is, gestegen ten opzichte van 2004 (72% versus 64%).

Meerderheid vindt dat het beheer pas overgenomen moet worden door een natuurorganisatie als blijkt dat de natuur wordt geschaad

- In 2004 gaf de helft (50%) aan dat ze het (helemaal) niet eens zijn met de stelling 'Ik heb liever dat grondbezitters (zoals boeren en landgoedeigenaren) het natuurgebied beheren dan dat natuurorganisaties dit doen'. In 2009 is dit percentage gestegen naar 55%.
- De grote meerderheid (87%) is van mening dat een natuurorganisatie het beheer moet overnemen als blijkt dat beheer door andere grondbezitters zeldzame dieren en planten schaadt. Dit was in 2004 niet anders (86%). Vrouwen zijn het gemiddeld vaker (helemaal) eens met deze stelling dan mannen.

Het groene netwerk

i

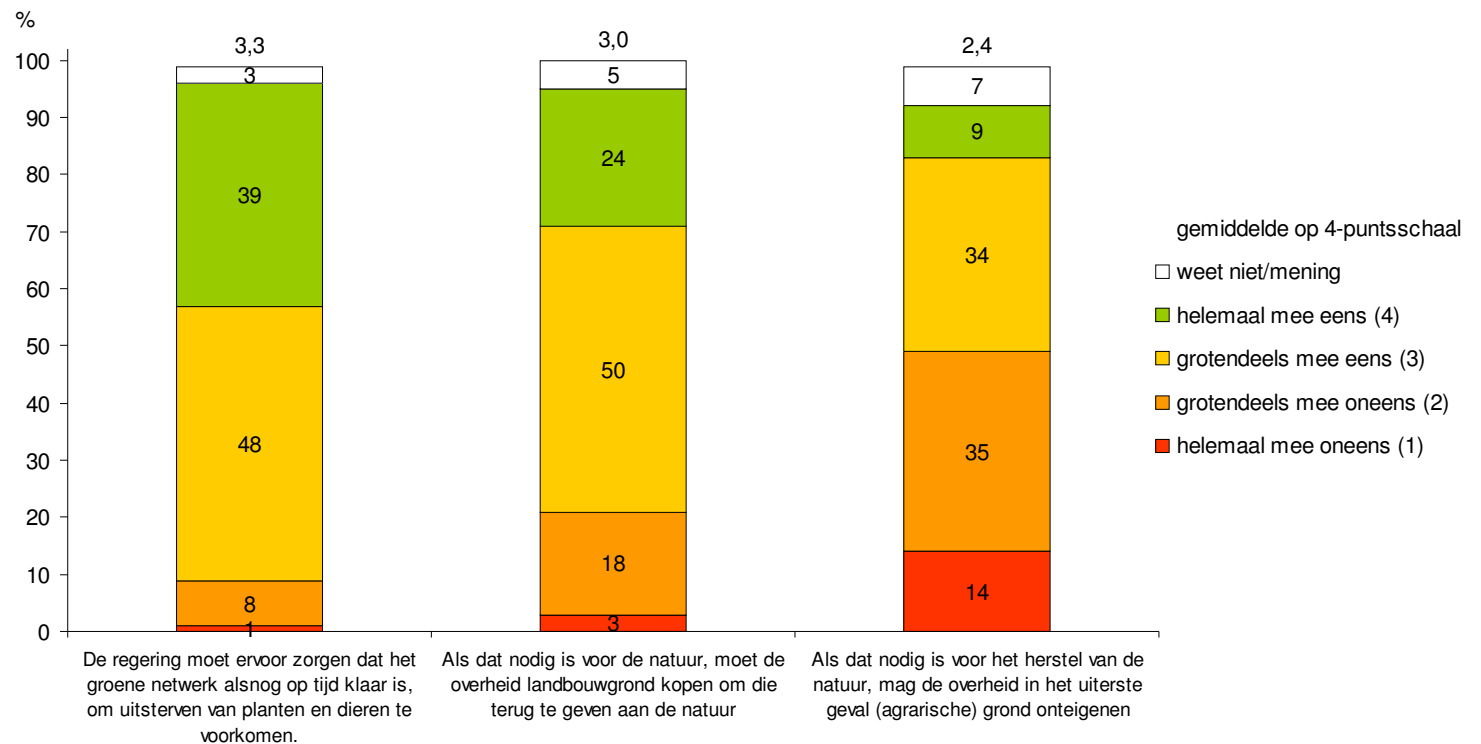
De Nederlander en de natuur

Drie kwart vindt dat de overheid landbouwgrond moet kopen om terug te geven aan de natuur

- De meerderheid (88%) is van mening dat de regering ervoor moet zorgen dat het groene netwerk alsnog op tijd klaar is, om zo het uitsterven van planten en dieren te voorkomen. Vrouwen delen deze mening gemiddeld vaker dan mannen.
- Drie kwart (74%) vindt dat de overheid, als dat nodig is voor de natuur, landbouwgrond moet kopen om die terug te geven aan de natuur.
- Als dat nodig is voor het herstel van de natuur, is 44% van mening dat de overheid in het uiterste geval (agrarische) grond mag onteigenen.

Voordat de respondenten de vragen over het groene netwerk beantwoord hebben, kregen ze de volgende informatie:

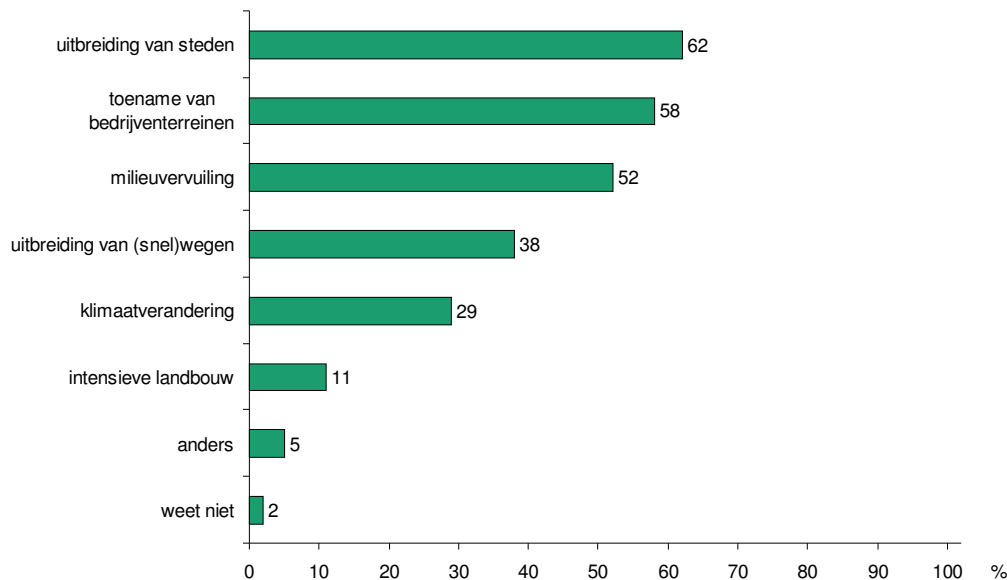
Om de natuur in Nederland ook voor de toekomst te kunnen beschermen, realiseert de overheid een groen netwerk van natuurgebieden (de zogenaamde Ecologische Hoofdstructuur). Met het huidige tempo van realisatie zal dit netwerk niet op tijd klaar zijn, waardoor planten en dieren dreigen uit te sterven.

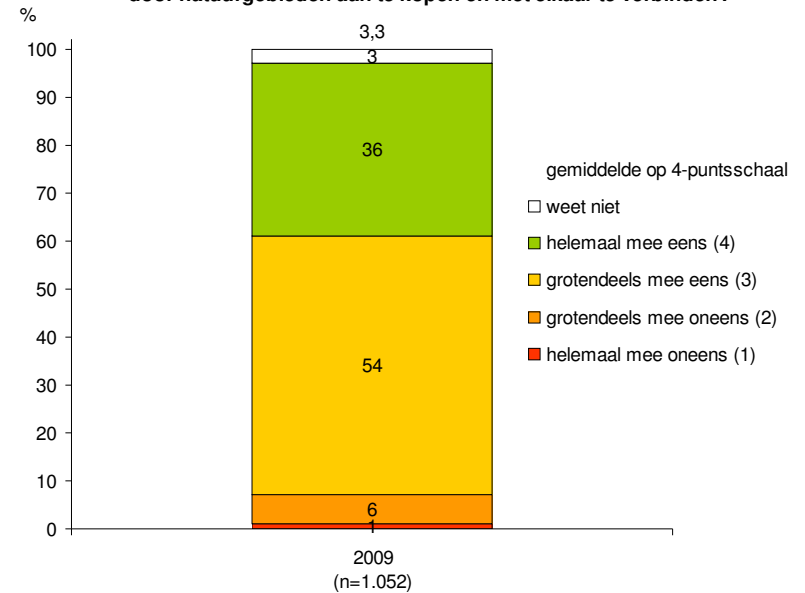
Overgrote meerderheid vindt het belangrijk dat Natuurmonumenten de natuur beschermt

- Op dit moment is 10% van de oppervlakte van Nederland echte natuur. Zeven op de tien respondenten (70%) vinden dit onvoldoende. Vrouwen vinden 10% vaker onvoldoende dan mannen (75% versus 65%).
- De uitbreiding van steden (62%), toename van bedrijventerreinen (58%) en milieuvervuiling (52%) worden als belangrijkste bedreigingen gezien voor de natuur in de omgeving van de Nederlander. Jongeren (21-29 jaar) zien milieuvervuiling als belangrijkste bedreiging (61%).
- De overgrote meerderheid (90%) vindt het (heel) belangrijk dat Natuurmonumenten de natuur beschermt door natuurgebieden aan te kopen en met elkaar te verbinden.

Wat ziet u als belangrijkste bedreiging voor de natuur in uw omgeving?

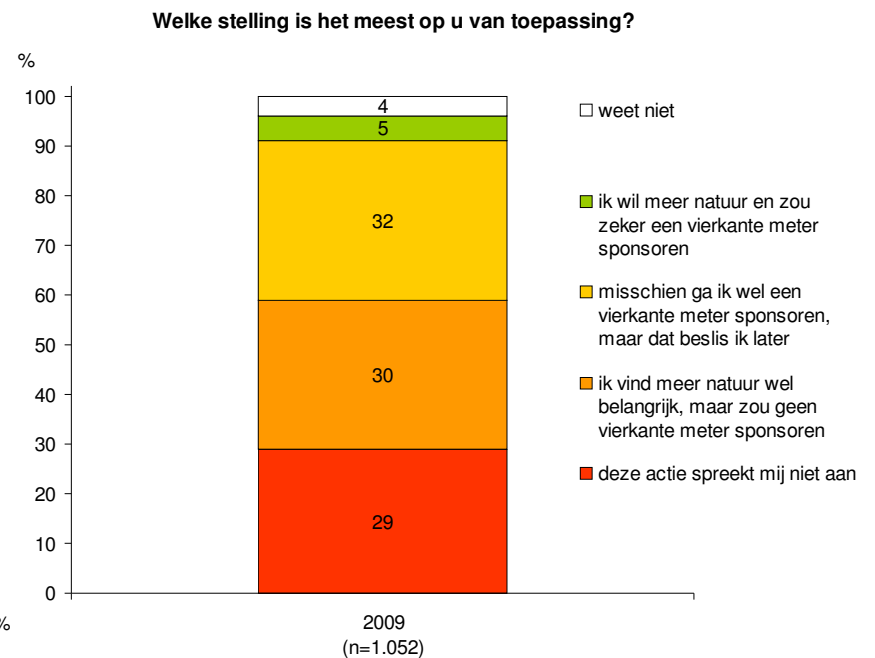
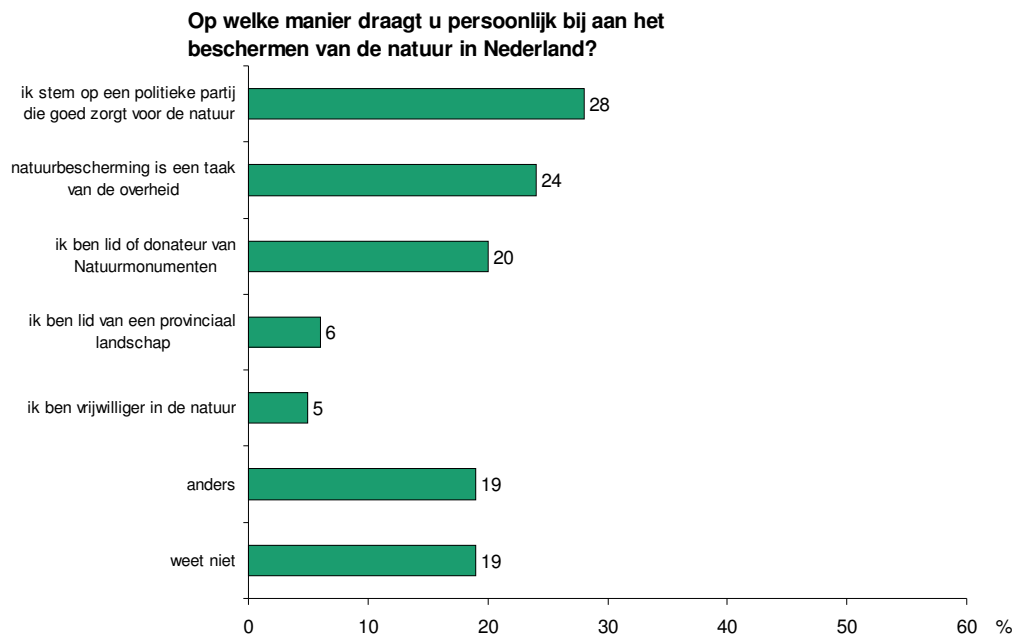

Hoe belangrijk vindt u het dat Natuurmonumenten de natuur beschermt door natuurgebieden aan te kopen en met elkaar te verbinden?

In het kader van een nieuwe actie van Natuurmonumenten zou één op de twintig Nederlanders zeker een vierkante meter sponsoren

- Bijna drie op de tien Nederlanders (28%) dragen persoonlijk bij aan het beschermen van de natuur in Nederland door op een politieke partij te stemmen die goed voor de natuur zorgt. Een kwart (24%) zegt dat natuurbescherming een taak van de overheid is. Een op de vijf (20%) zegt lid of donateur van Natuurmonumenten te zijn.
- Een derde (32%) zou in het kader van een nieuwe actie van Natuurmonumenten misschien een vierkante meter sponsoren voor vijf euro, 5% zou dit zeker doen. Drie op de tien (30%) zeggen natuur wel belangrijk te vinden, maar zouden geen vierkante meter sponsoren. Een even groot deel (29%) wordt niet aangesproken door deze actie.

Onderzoeksverantwoording

i

De Nederlander en de natuur

Onderzoeksverantwoording

Methode	CAWI (computer assisted web interviewing; respondentent hebben de vragenlijst via internet ingevuld)
Steekproef	Representatief Nederland in de leeftijd 21-80 jaar. Bruto steekproef: n=1.441
Veldwerkperiode	30 juli t/m 12 augustus 2009
Duur vragenlijst	8 minuten
Respons	$1.052/1.441 * 100\% = 73\%$
Weging	De resultaten zijn gewogen op leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, regio en sociale klasse.

